

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mária Šofranková

SÚBOR PRACOVNÝCH LISTOV PRE ŠIESTY ROČNÍK PREDMETU REGIONÁLNA VÝCHOVA – 1. ČASŤ

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Mária Šofranková

Kontakt na autora UZ: Základná škola s materskou
škoolou Lipovce,
zssmslipovce@gmail.com

Názov: Súbor pracovných listov pre
šiesty ročník predmetu
Regionálna výchova – 1.časť

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Alena Vargová

ISBN 978-80-565-0414-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

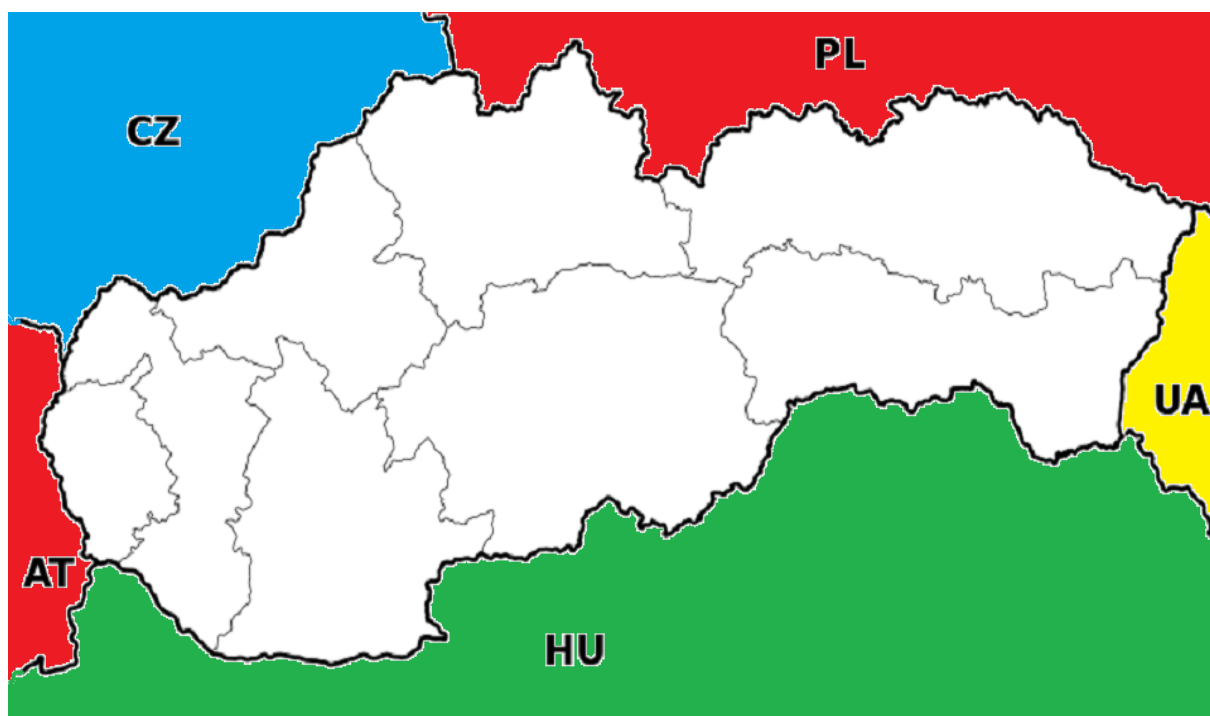
Obsah

1	Miesto kde žijem	4
2	Legenda o Kamennej babe	8
3	Erby našich obcí	10
4	Nárečové slová	15
5	Zoznam bibliografických odkazov	17

1 Miesto kde žijem

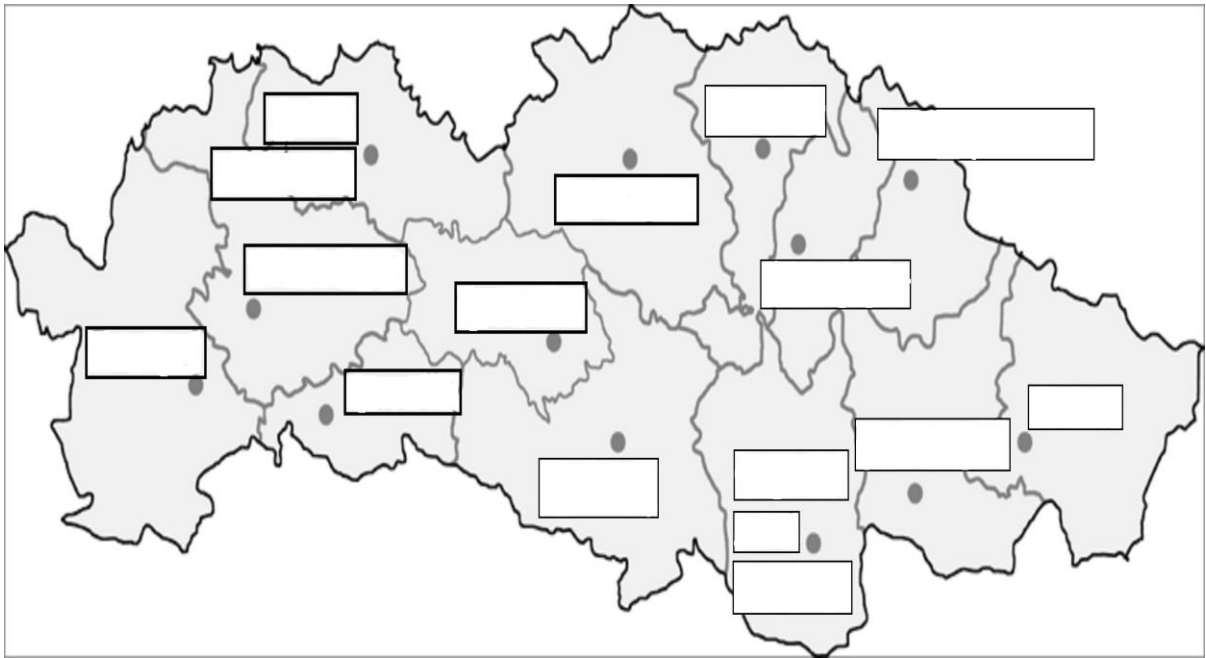
Každý človek žije na nejakom mieste, v obci, alebo meste, ktoré patria do okresu, ten zas do kraja.

Úloha č. 1 : Pokús sa na „slepej“ mape Slovenska (ktorej chýbajú názvy) určiť v ktorom kraji žiješ. Vyfarbi svoj okres a dobre si ho zapamätaj, budeš to potrebovať. Pomenuj okres v ktorom bývaš. Ak to dokážeš pomenuj aj susedné okresy.

Obr. 1.

Úloha č. 2 : Keď si zistil v ktorom kraji bývaš, správne priradiť okresne mestá.
Prešov, Košice, Stará Ľubovňa, Vranov nad Topľou, Medzilaborce, Michalovce,
Kežmarok, Poprad, Sobrance, Bardejov, Snina, Stropkov, Sabinov

Obr. 2.

Úloha č. 3: Historicky staršie členenie územia Slovenskej republiky, bolo členenie na župy, alebo regióny. Prezri si členenie regiónov na Slovensku.

Vyznač červenou farbou oblasť kde sa podľa teba nachádzajú obce Šindliar, Lipovce a Lačnov.

Obr. 4.

2 Legenda o Kamennej babe

Úloha č. 5: Podľa textu ľudovej piesne prepíš legendu, ktorá sa viaže k skale Kamenná baba do prózy do zošita. Spoznávaš podľa fotografie o ktorej skale je táto legenda?

V Lipovcu na hradze zrodzil še chlapec,
mac ho mala rada mal ho rad ocec.

Budze jemu meno Janko,
tak ho budzeš volac mamko.

Nebudze po mne menovec.

Budze jemu meno Janko,
tak ho budzeš volac mamko.

Rozkazal ocec a konec.

Do roka skonala mamka milena,
Smutno je v dome ked chybuje žena.
Treba še mi poobracac,
takoj druhu ženu zlapac,

a znova šicko začac.

Treba še mi poobracac,
takoj druhu ženu zlapac,
a ne v žalosci plakac.

Obr. 5.

Prišla mu pod ruku macocha sladka,

ani žena a ani pre syna matka.

Nemala ho rada ani,

syna nemala už za nič

a chela byc veľka pani.

Nemala ho rada ani,

syna nemala už za nič,

na hradze pod skalami.

Jak sebe pomožeš Janičku maly,

bo ce chce macocha zrucic zo skaly,

Uderili hromy z neba,

do macochy tak jej treba,

konec jej, už jej amen.

Uderili hromy z neba,

do macochy tak jej treba,

ostal z nej lem ten kameň

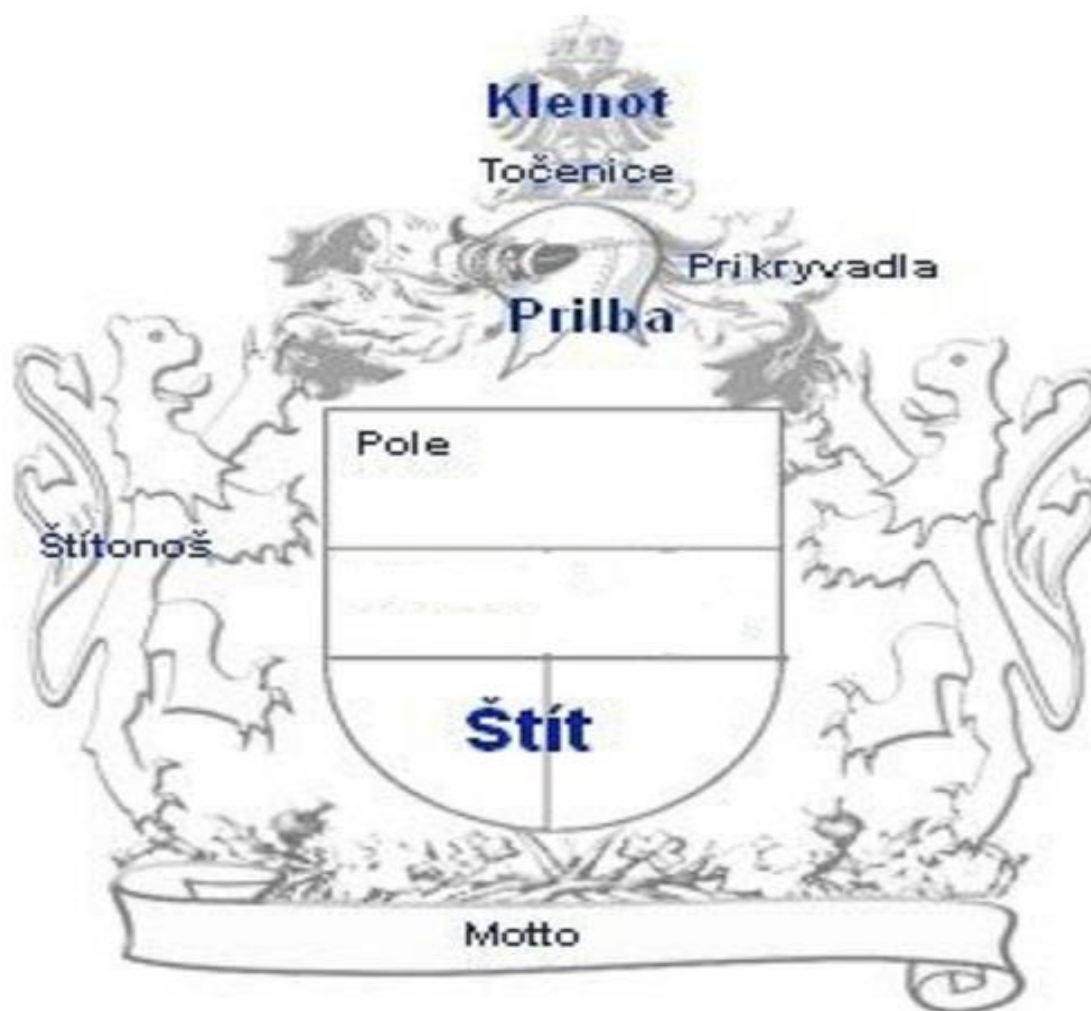

Obr. 6.

3 Erby našich obcí

Erby sú grafickým označením významným osôb, rodov a miest ktoré začali vznikáť už v polovici 12. stor. Pôvodne vznikali na identifikáciu stredovekých rytierov, ktorým nebolo vidieť v ich brneniach do tváre. Svoj erb mali vyobrazení na brnení, prilbe a štíte. Práve zobrazovanie na štíte sa zachovalo dodnes. Aj keď už nemá takú funkciu a dôležitosť ako v dávnych časoch, mestá a obce si ho zachovávajú. Aby sme lepšie pochopili erby našich obcí, musíme sa niečo dozvedieť o erbe samotnom o tom ako vzniká a čo jednotlivé tinktúry (farby) a figúry (postavy, predmety a zvieratá) znamenajú a aké majú pravidlá.

Schéma erbu:

Heraldické časti erbu

Farby erbu (tinktúry): V klasickej heraldike boli povolené len tieto základné farby, modrá, červená, zelená a čierna. Žiadne ich odtiene, ani miešanie nebolo možné. Okrem zmienených farieb mohli byť použité kovy zlatá (zobrazovaná ako žltá) a strieborná (biela). Vrstvenie bolo možné len kov na farbu, alebo farba na kove. Kov na kove, alebo farba na farbe.

Figúry erbu: V heraldike sa používajú prirodzené figúry – živé (človek, zviera, rastlina), neživé (pozemské a nadpozemské) a umelé (najčastejšie zbrane, odev, nástroje). Ďalšou veľkou skupinou sú fantastické figúry – jednorožec, pegas, kentaur, fénix, gryf(kríženec orla a leva), bazilišok (kříženec kohúta a draka), chyméra (ženská hlava, levie telo, chvost draka), a i.

Blazón

Blazón je odborný názov pre slovný opis erbu. Je stručný a často spoľahlivejší ako grafické vyobrazenie.

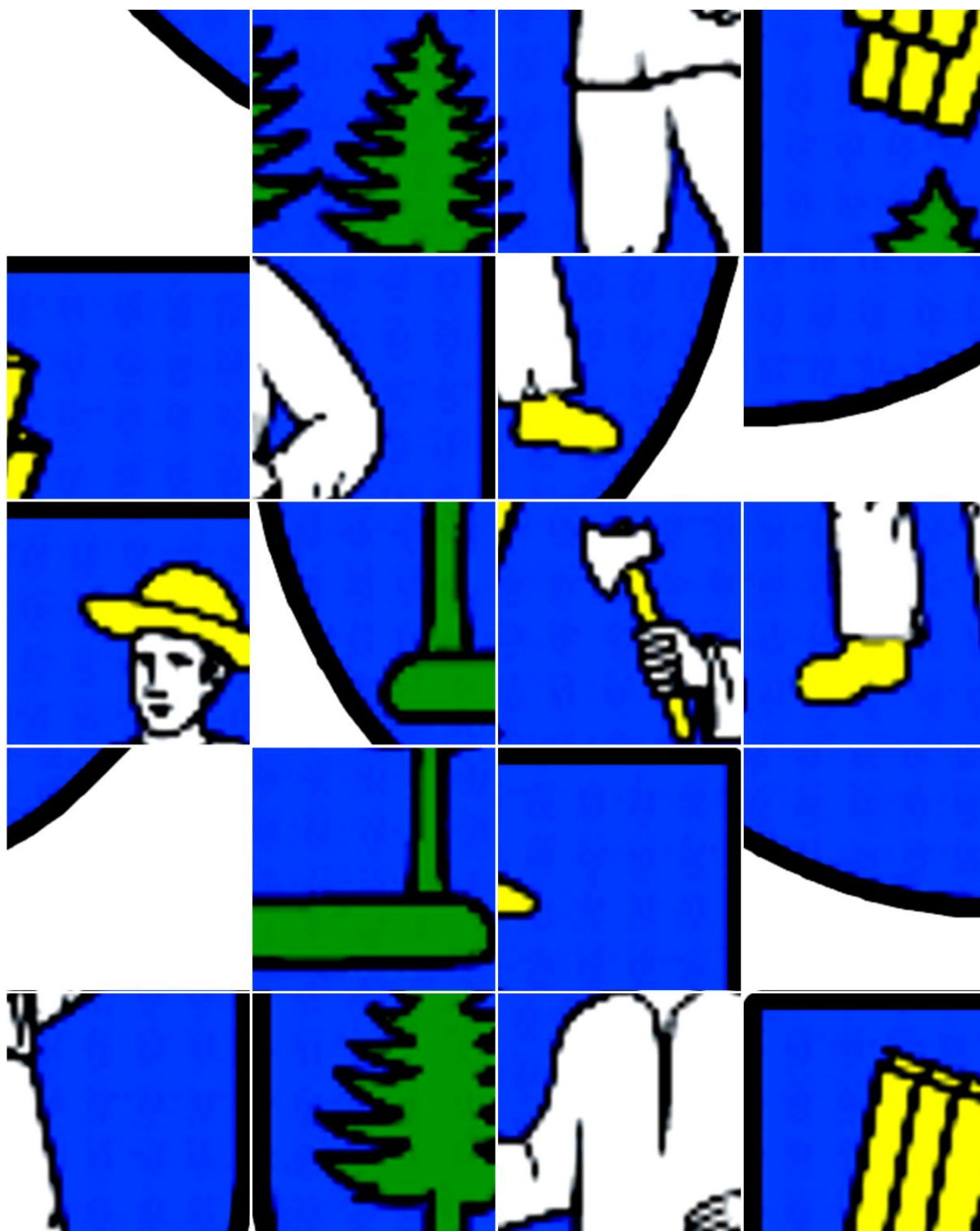
Blazón erbu obce Šindliar: Na modrom štíte stojí na ľavej strane doprava otočená strieborná postava mládenca, pravá ruka založená v bok, so zlatými topánkami, klobúkom a valaškou v pravej ruke. V pravom hornom rohu dva zlaté šindle. Pod nimi dve zelené smreký, vpravo vyšší, vľavo nižší, prepojené tenkou zelenou pažit'ou.

Blazón erbu obce Lipovce: V modrom štíte na zelenej pažiti stojí v strede zlatá lipa, okolo nej oproti sebe stojaci na pravej strane strieborný, vztýčený lev v zlatej zbroji, na ľavej strane stojí v striebornom brnení svätý Juraj so zlatou kopijou v pravej ruke.

Blazón erbu obce Lačnov: V modrom štíte na zelenom trojvrší stojí strieborný, doprava otočený, rozkrídlený dravec, hľadiaci späť, v zlatej zbroji (zobák, pazúry).

Úloha č. 6: Z nasledujúcich troch obrázkov poskladaj a zlepej erby. Potom ich podľa blazónu a vedomostí ktoré si o erboch nadobudol priradiť ktorý patrí ktorej obci.

Erb obce

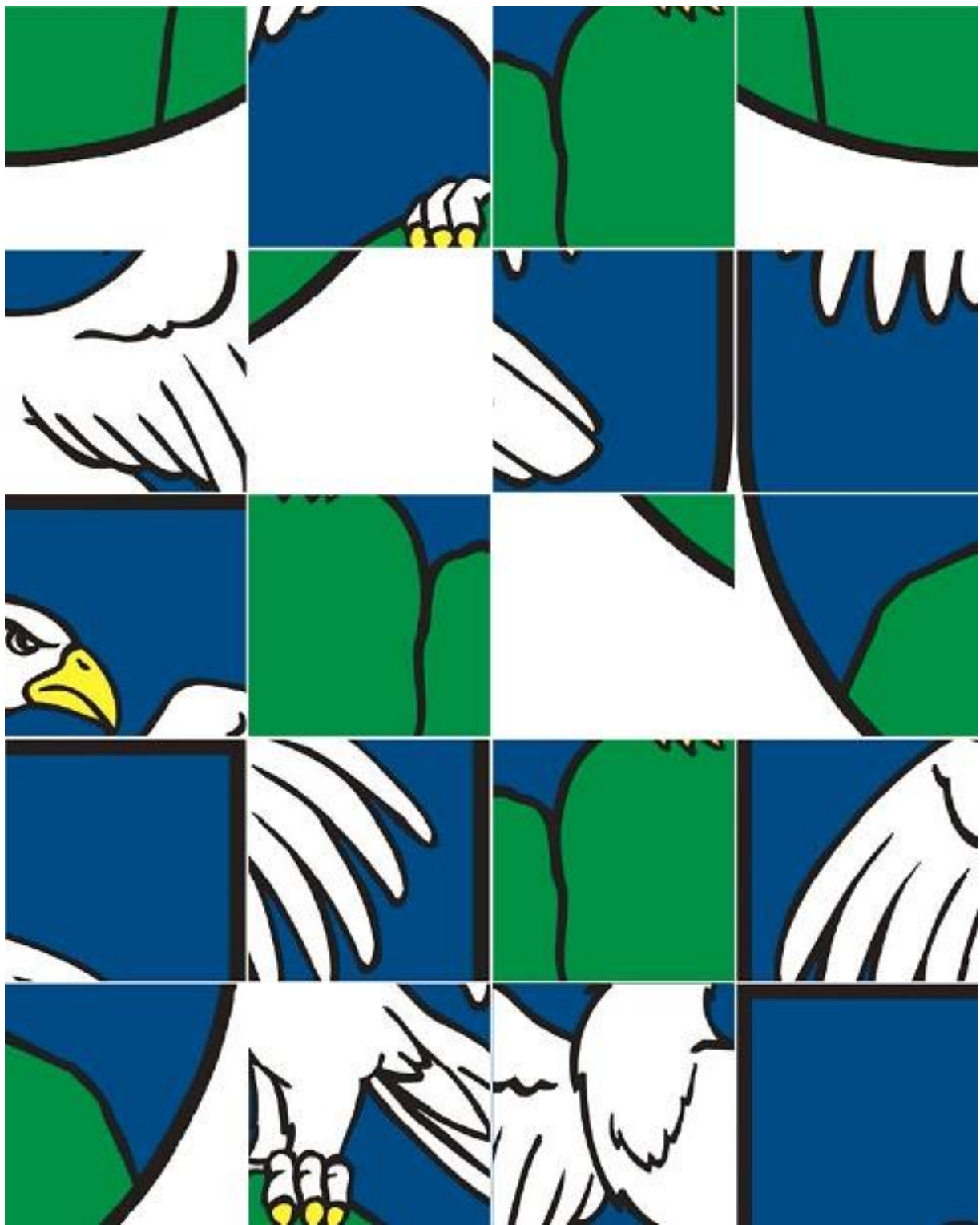
Obr. 8.

Erb obce

Obr. 9.

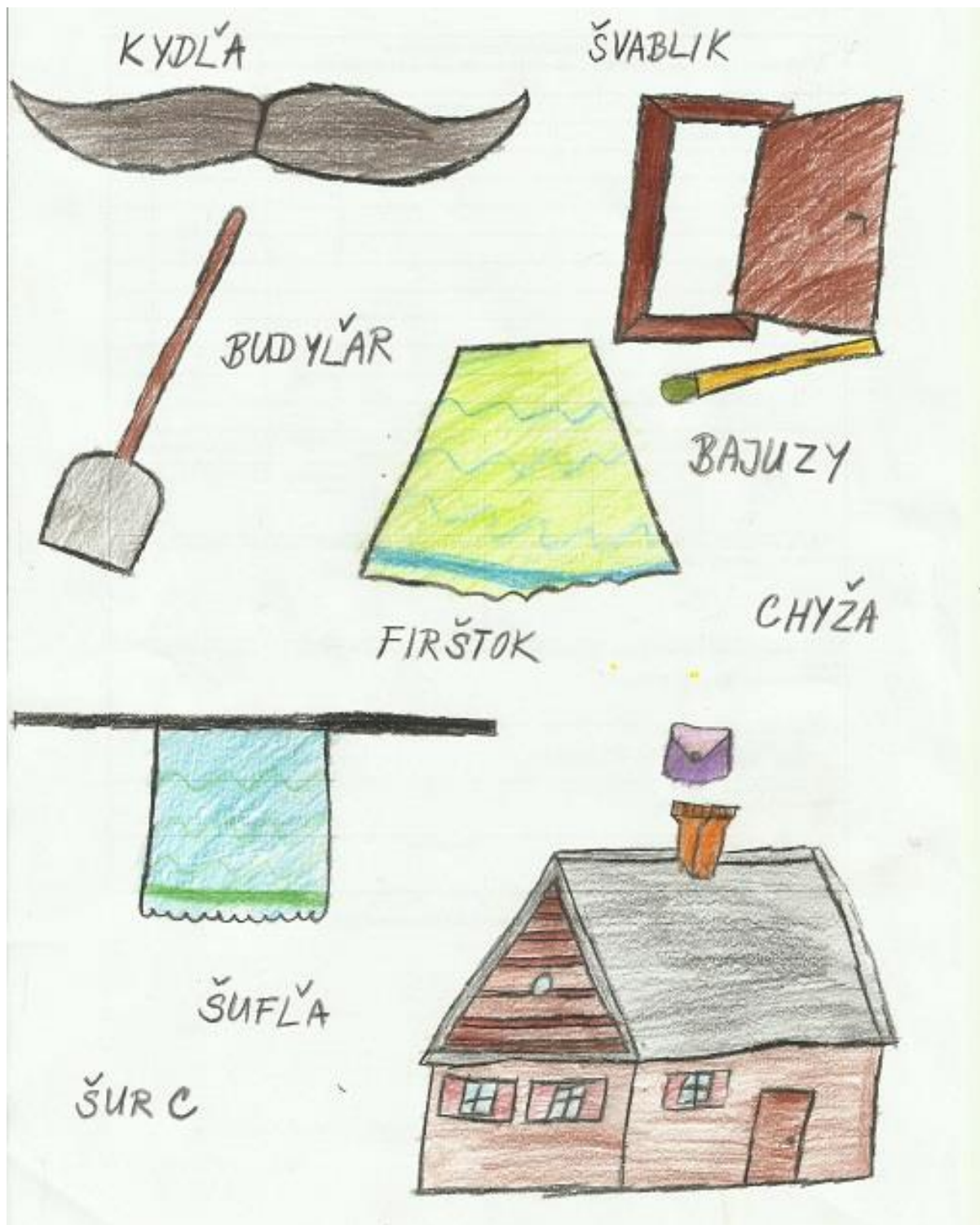
Erb obce

Obr. č. 10.

4 Nářečové slová

Úloha č. 7: Spoj obrázok s nářečovým pojmom. Pozor v niektorom obrázku sa skrývajú až 2 pojmy.

Obr. č. 11

Obr. č. 12.

5 Zoznam bibliografických odkazov

- http://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Slovakia_-_outline_map.svg (17. 03. 2014)
- <http://poznankygeografia.blogspot.sk/2011/09/mapy-sr.html> (17. 03. 2014)
- <http://www.pesnicky.orava.sk/mvp/> (10. 04. 2014)
- <http://www.saris.eu.sk/lipovce/sk/historia.html> (17. 03. 2014)
- <http://www.panoramio.com/photo/74270749> (17. 03. 2014)
- http://www.sopsr.sk/natura/doc/inf_brozury/Kamenna_Baba.pdf (10. 04. 2014)
- <http://antonkaiser.blog.sme.sk/c/98716/Kamenna-baba.html> (10. 04. 2014)
- <http://www.statyamonarchie.estranky.cz/clanky/heraldika-a-erby.html> (10. 04. 2014)
- <http://www.ephoto.sk/photopointy/photopointy-sk/presovsky-kraj/lacnov/> (10. 04. 2014)
- <http://korzar.sme.sk/c/4449368/vzacna-historicka-pamiatka-sindliara-znova-ozila.html#ixzz2yxr4FLdi> (17. 03. 2014)
- <http://www.panoramio.com/photo/34113878> (10. 04. 2014)
- <http://www.castrum.sk/page.php?id=158> (10. 04. 2014)
- <http://skolalipovce.edupage.org/photos/album/70/img003.jpg> (10. 04. 2014)
- <http://www.lacnov.sk/o-obci/historia/> (10. 04. 2014)
- <http://www.tunisko.estranky.sk/clanky/kamenna-baba/kamenna-baba.html> (10. 04. 2014)
- <https://mail.google.com/mail/u/0/?shva=1#inbox> (10. 04. 2014)

Ostatné obrázky boli fotené ručne kreslené, alebo vytvorené v grafickom editore autorom.